

หลักสูตร ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety and Biosecurity) – M015

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขอันเกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์โดยแบ่งเชื้อโรคเป็น ๔ กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ ๑ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงน้อยหรืออันตรายน้อย กลุ่มที่ ๒ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงปานกลางหรืออันตรายปานกลาง กลุ่มที่ ๓ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงหรืออันตรายสูง กลุ่มที่ ๔ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงมากหรืออันตรายสูงมาก และแบ่งพิษจากสัตว์เป็น ๓ กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ ๑ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่ปกติในระดับที่ไม่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล กลุ่มที่ ๒ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่ปกติในระดับที่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล กลุ่มที่ ๓ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่ปกติในระดับที่ร้ายแรงและไม่มีวิธีการรักษาที่ได้ผล

โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้หน่วยงานที่มีการนำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ต้องจัดให้มีผู้ดำเนินการ เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลกิจกรรม และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ทั้งนี้ผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตาม ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้ต้องได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ตามหลักสูตรของหน่วยงานหรือองค์กรที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประกาศรับรอง

กองพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้เล็งเห็นความสำคัญของความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) จึงได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety and Biosecurity) โดยเนื้อหาประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามรายละเอียดที่กำหนดครบถ้วนและได้รับการรับรองหลักสูตรโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ จากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน ที่มีการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย สามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม ให้ได้มาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาทักษะการดำเนินการตามหลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ให้กับผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และสามารถนำผลการอบรมไปใช้เป็นหลักฐานการต่ออายุพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. คุณสมบัติผู้เข้ารับ

ผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ จากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและเอกชน ที่มีการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔. วิทยากร

ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์บริการ และผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานอื่น

๕. หัวข้อหลักสูตร

- กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ๑.๐ ชม.
- หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ๑.๕ ชม.
- การจัดการความเสี่ยงทางชีวภาพ (Biorisk management) ๑.๐ ชม.
- การปฏิบัติเพื่อปลอดภัยทางชีวภาพ ๑.๐ ชม.
- อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment : PPE) ๑.๐ ชม.
- อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย (Safety equipment) ๑.๐ ชม.
- การทำลายเชื้อโรค ๑.๐ ชม.
- การขนส่งเชื้อโรค ๑.๐ ชม.
- การจัดการขยะติดเชื้อ ๑.๐ ชม.
- การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล ๑.๐ ชม.
- ฝึกปฏิบัติการออกแบบสถานที่ การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานปฏิบัติการ (Facility design) ๑.๕ ชม.
- ฝึกปฏิบัติการสวมใส่การถอดอุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment : PPE) ๑.๐ ชม.
- ฝึกปฏิบัติการสารชีวภาพรั่วไหล ๑.๐ ชม.

๖. วิธีการฝึกอบรม

ภาคทฤษฎี ๑๐.๕ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ ๓.๕ ชั่วโมง

๗. ระยะเวลาการ

๒ วัน

๘. สถานที่ฝึกอบรม

อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐๒-๒๐๑-๗๔๓๕, ๐๒-๒๐๑-๗๔๕๒

๙. ค่าใช้จ่าย

ค่าลงทะเบียน ๓,๐๐๐ บาท/คน

๑๐. การรับรองการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๗๕ % ของเวลาเรียนตลอดหลักสูตรและต้องมีผลการทดสอบหลังการอบรม (Post-test) ไม่น้อยกว่า ๗๐% จะได้รับประกาศนียบัตรจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ

หมายเหตุ: ประกาศนียบัตรมีอายุ ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ออกประกาศนียบัตร

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ
(Biosafety and Biosecurity) – M015

วันที่ ๑

เวลา	หัวข้อ
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน/รับเอกสาร
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	ภาคบรรยาย - กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity)
๑๐.๐๐ – ๑๑.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ
๑๑.๓๐ – ๑๒.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การจัดการความเสี่ยงทางชีวภาพ (Biorisk management)
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๓๐ – ๑๔.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ
๑๔.๓๐ – ๑๕.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย (Safety equipment)
๑๕.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.	ภาคปฏิบัติ - ฝึกปฏิบัติการออกแบบสถานที่ การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานปฏิบัติการ (Facility design)

หมายเหตุ : ๑. พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.

๒. แบ่งกลุ่มภาคปฏิบัติ

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ
(Biosafety and Biosecurity) – M015

วันที่ ๒

เวลา	หัวข้อ
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ – ๐๙.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - อุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment : PPE)
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การขนส่งเชื้อโรค
๑๐.๓๐ – ๑๑.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การทำลายเชื้อโรค
๑๑.๓๐ – ๑๒.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การจัดการขยะติดเชื้อ
๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๓๐ – ๑๔.๓๐ น.	ภาคบรรยาย - การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล
๑๔.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.	ภาคปฏิบัติ - ฝึกปฏิบัติการสวมใส่และการถอดอุปกรณ์ปกป้องส่วนบุคคล (Personal protective equipment : PPE) - ฝึกปฏิบัติการจัดการสารชีวภาพรั่วไหล
๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

หมายเหตุ : ๑. พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.

๒. แบ่งกลุ่มภาคปฏิบัติ